

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sacer Recessus Sive Exercitia Spiritualia Ad Mentem &
Methodum S. P. Ignatii**

Nepveu, François

Ingolstadii, 1701

VD18 12305014

Dies Secvndvs. De Peccatis, sive de obstaculis, quæ à consequendo
nostro ultimo fine nos impediunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59599](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59599)

DIES SECUNDUS.
DE PECCATIS
SIVE

De obstaculis, quæ à consequendo nostro ultimo fine nos impediunt.

MEDITATIO IV.

De tribus Peccatis, sive
de peccato mortali considerato
in suis effectibus.

PUNCTUM I.

De Peccato Angelorum.

CONSIDERA: DEUM Angelos
omnibus pulchritudinis, &
perfectionis numeris absolutos
condidisse, ut per sui submissionem
mererentur ipsum æternum possidere.
Illos autem sui amore, &
pulchritudine captos, evanuisse,
&

& cùm omnia naturæ, & gratiæ ornamenta, quibus excultierant, ad DEUM velut ultimum eorum finem referre debuissent, vanam elatæ mentis oblectationem hausisse ex propriis suis perfectionibus, in quibus tanquam in ultimo fine conquiescebant; quod DEUM ita exacerbavit, ut ad deprimendam tam stolidam superbiam, & castigandam tam seditiosam rebellionem, ipsos æternis flammis addiderit, perpetuò cruciandos. Atque ita nunc suis suppliciis jure meritò Justitiam DEI prædicant, cujus potentiam per sui subjectionem celebrare detrectabant.

Hinc tres jam conclusiones deduco. Prima est: quàm horrendum sit incidere in peccatum mortiferum, postquam DEUS, qui, totus quantus est, Bonitas, Misericordia, & Sapientia est, tanto cum rigore propter unicum solum punit, quod tantùm cogitatione, & vanitate commissum est, nec mome-
tò

tô diutius duravit, tantum numerum tam illustrium, & perfectarum Creaturarum, quæ ipsum in omnem æternitatem miris laudibus extollere potuissent, si veniæ gratiam fecisset; quæ ipsum tot jam ignominiiis afficiunt, cum illam negavit. Nihil profectò est, quod nos meliùs concipere faciat, quæ sit Sanctitas, & Majestas DEI, & quid sit vel unicum peccatum mortale, quod ipsum laceßere audeat, quàm hæc ipsa à DEO decreta in Angelos pœna.

Si juxta hanc faciem, & non juxta corruptum cupiditatum, & sensuum nostrorum judicium peccata considerarem, Ah! quàm citò aliam indueremus mentem! Quàm illicita hæc voluptas, sceleratæ hæc illecebræ, quæ tantopere nobis animum deliniunt, abominabiles nobis redderentur! quantum horrorem conciperemus non tantum de peccatis, sed etiam de nobismetipsis!

Secunda Conclusio est, quam S. Petrus formavit. Si DEUS Angelis non pepercit, quid nos oportet de ipsius justitiâ cogitare? nos, qui non tantum unum, sed plura perpetravimus peccata, nec mente tantum, & cogitatione, sed opere ipso; & quidem post tot accepta beneficia; postquam Angelos tam severè vidimus punitos; postquam DEUM ipsum in ligno crucis pro nobis mortuum conspeximus? nos, qui tam miserabiles sumus, qui tam parum ad gloriam Divinæ Majestatis conferre possumus? An ideo peccatum levius esse, credimus, & minus provocare odium, & iram Omnipotentis DEI, quia intra nos est? An ideo, Domine, animum tui minus studiosum, & ad tui offensam magis audacem exhibere debeo, quia gratiam Angelis negatam, mihi indulxisti?

Tertia Conclusio. Quòd si Angeli tot illustrationibus, & gratiis ditati, quos nec concupiscentia
intus

intus, nec tentatio foris pulsabat, tam miserè in peccatum prolapsi sint; ego quid præsumam? ego tam fragilis? tot incompositis irritus animi motibus? tot expositus tentationibus? tot circumdatus occasionibus? Si ventus vanitatis illos abstulit, quid mihi non timendum? mihi, qui pulvis sum, & pulvere levior?

Quid scio ego, an non infelix hæc vanitas me jam in aliquos errores, consideratione & dolore dignos præcipitârît? Quid scio ego, an mea cœcitas illos mihi non abscondat, ne remedium asseram? Quid scio ego, an non patientia DEI me sustineat in tempore, ut exemplum sim ejus Justitiæ, qua in me gravius desæviat in æternitate? Ah Domine! ne hoc permittas; sed, postquam beneficium mortis tuæ mihi contulisti, quod Angelis non concessisti, da mihi etiam, per merita ejusdem sanctissimæ mortis, illam gratiam, quam

quam Angelis negasti, hoc est, tempus, & voluntatem agendæ pœnitentiæ.

PUNCTUM II.

De Peccato Adami.

CONSIDERA: DEUM creâsse Adamum in Paradiso terrestri instructum justitia originali, & magnâ gratiarum abundantia, cui etiam concessit perfectum omnium suorum motuum dominium, & absolutum in omnia animalia imperium; quibus addidit privilegium immortalitatis, cum securitate firmæ felicitatis, hac solâ lege, ut ad probandam suam obedientiam abstinere à fructu, quem ipsi prohibuerat. Sed Adam passus est se vinci à tentatione Dæmonis, qui promittebat, ipsum fore similem DEO; aut, quod probabilius est, cessit assentationi, & blanditiis suæ Uxoris, atque ita amorem creaturæ prætulit obedientiæ, quam DEO
de-

debebat. Vix vetiti pomi frustum deglutierat, cum DEUS ipsum ex Paradiso terrestri ejecit, omnibus ortus sui prerogativis exiit, ad nongentorum annorum poenitentiam condemnavit, & eodem momento Posteriores ejus, peccati hujus atque omnium inde pullulantium malorum, ac calamitatum, hæredes esse voluit. Cogita nunc hoc malorum diluvium, quod postea totum mundum inundavit, & æternam tot animarum damnationem, funestum fuisse partum unius peccati, quod in se ipso non admodum magni momenti esse videbatur.

Ex hoc secundo Puncto easdem conclusiones, & eosdem affectus deduces, quos ex primo collegisti. Hoc unum observa: Vanitatem, & animi mollitiem, quarum altera Angelos, altera Adamum perdidit, esse duo infausta principia, quæ nos à nostro fine avertunt.

PUNCTUM III.

*De Peccato plurium Alio-
rum.*

Considera: Quot fuerint in Ec-
clesia, atque etiam in Religione,
qui initiô vitam duxerunt tuâ lon-
gè ferventiorē, & religiosiorē;
quia tamen paulatim tepescere, &
in servitio DEI, eique placendi stu-
dio remittere cœperunt, neque
omnia amplius ad DEUM tanquam
ultimum finem direxerunt, sibi, su-
is commodis, honori, & volupta-
tibus justô nimium addicti, in
quosdam defectus incurrerunt,
qui, primo aspectu, leves visi, i-
psos sensim, & sine sensu, tam mi-
serandis implicârunt excessibus, ut
velut oculis, & mente capti, cœco
impetu in ipsum Inferni barathrû
deturbarentur.

An non hæc ipsa calamitas mihi
quoque poterit accidere? cum ipsi
longo tempore, in obsequio Divi-
no,

no, me multò fideliores, & ardentiores fuerint, & ego eadem, & fortè etiam majora scelera perpetrârim, vigeatque in me illud ipsum corruptionis principium, nempe inexhaustus proprii amoris fundus, qui me impedit, & retardat, ne unicè DEUM, ejusque gloriam, quæram? Certè me cogit, ut excubias, & perpetuam mei ipsius custodiam agam, ne meis quid tribuam commodis, proprioque honori. An non igitur justa est mihi timendi causa, ne in id ipsum exitium impellar? Et cui hoc ingens beneficium debeo, nisi misericordix tuæ, mi DEUS, quòd non jam in illud conjectus sim? Tantâ illa mecum bonitate egit, dum interim infelices illos, tanto cum rigore, æternis cruciat tormentis, qui fortè me minùs ingrati, minùsque culpabiles fuerunt, quia à te minoribus donis affecti. Hoc me nunc vehementer impellit, ut dicam tibi maximo
cum

cum doloris, & gratitudinis sensu:
Domine DEUS meus, laudabo te
ex toto corde meo, & glorificabo
nomen sanctum tuum in æternum;
quia fecisti mecum misericordiam,
& eruisti animam meam ex pro-
fundo lacu; quia sustinuisti me,
ne caderem in illum.

*Angeli fortitudine, & virtute
cum sint majores, non portant ad-
versum se execrabile judicium. 2.
Pet. 2.*

*Ecce, qui serviunt ei, non sunt
stabiles, & in Angelis suis reperit
pravitatem. Job. 4.*

*Misericordia Domini, quia non
sumus consumpti. Thren. 3.*

*Nisi quia Dominus adjuvit me,
paulò minus habitasset in inferno
anima mea. Psal. 93.*

MEDITATIO V.

De peccatis nostris pro-
priis.

POSTquam in alijs consideravimus cau-
sas, & effectus peccati, quod est recessus
sus

sus à nostro fine : nunc peccata nostra propria ponderemus. Finis hujus Meditationis est : ut intremus in nosmet ipsos , ut nos ex fundo cognoscamus, & videamus, quidnam illud potissimum sit , quod nos ab ultimo nostro fine avertit.

PUNCTUM I.

De multitudine, & conditione nostrorum peccatorum.

Siste te in conspectu DEI, velut Reum læsæ Majestatis, oneratum tot catenis, quot criminibus, & plenum formidine æternæ damnationis. Tum pete gratiam, qua illustratus, possis bene cognoscere deplorandum animæ tuæ statum, cum firmo, sinceroque animi proposito, te inde quamprimum eximendi. Deinde, ut miserabilem animæ tuæ conditionem, & prævios in illa dominantēs habitus bene explores,

Considera I. quamnam sint tuæ cogitationes, tua verba, tua desideria, tuæ repugnantia, tuæ incli-

na-

nationes, tui metus tibi magis con-
fueti, & usitati? quæ denique tuæ
totius diei actiones, quisque agen-
di, operandique modus?

Confidera II. quæ te geras in iis,
quæ ad DEUM pertinent? Qua a-
nimi, corporisque compositione
tuas orationes, tuas Confessiones,
Communiones, Sacras Lectiones
&c peragas? Quali fœcordia, qua-
li tædiô, quali torpore, quali ani-
mi evagatione, quali irreverentia,
his pietatis exercitiis, fungaris?
Quem nobis pudorem afferre de-
bet, quòd DEUM illis ipsis, quibus
ipsum honorare prætendimus, a-
ctionibus, ignominiâ afficiamus?
His adde tot bona omiffa, ad quæ
tenebaris, tot gratias contemptui
habitas, tot media salutis neglecta,
tot vana confilia, tot inutiles co-
gitationes, tot impura desideria,
tot peccata occulta, atque etiam a-
liena, quibus causam, aut occasio-
nem præbuiſti.

Confidera III. si sis Religioſus,

quomodo ad acquirendas virtutes statui tuo proprias incumbas? quomodo adjuncta perfectionis veritas in detrimenta salutis?

Considera IV. quo agendi modo utaris erga proximum? utrum non convellas charitatem, aut certe graviter vulneres, tuis iniustitiis, tuis averfionibus, tuis asperitatibus, tuâ impatientiâ, tuâ invidiâ, tuis temerariis judiciis, tuô malô exemplô, tuâ negligentâ in aliis corrigendis, quorum tibi fortè cura demandata fuit?

Considera denique: qua ratione te ipsum tractes? qua conniventia, qua indulgentia tuorum motuum, & sensuum? qua aviditate, tua commoda, tua emolumenta, tuam vanitatem & voluptatem secteris? quàm mirô, & continuô artificiô omnia ad te ipsum derives? quot peccata etiam gravia committas, ad quæ tamen cæca tua cupiditas animum advertere non permittit? ?

Quid

Quid nunc ex his concludam ,
DEUS meus , nisi , quòd huc usque
nihil minùs fecerim , quàm , quod
maximè debebam , tendere in eum
finem , ad quem Tu me creâsti ?
omnes mei gressus , omnia mea
vestigia ad longè diversum , ab
hoc , scopum , dolendo errore , fe-
rebantur. Tota mea vita conti-
nuus fuit vitiorum nexus , quæ e-
undem propè cum meis cogitatio-
nibus , verbis , & actionibus , nu-
merum habent. Ita ut meritò
cum Prophetâ exclamare possim :
*iniquitates meæ multiplicatæ sunt
super capillos capitis mei.* Psal. 39.
v. 13. & *sicut onus grave , gravatæ
sunt super me.* Psal. 37. v. 5. Et
quod luctuosissimum est , ita om-
nem mihi sensum abstulerunt , ut
ne quidem illarum multitudinem
viderem , nec pondus sentirem ,
etiam tum , cum me premerent :
Et non potui , ut viderem. Psal.
39. v. 13.

Sed tuum est , Domine , mihi
C 3 per

per infinitam misericordiam tuam
nunc aperire oculos, ut agnoscam,
& videam peccata mea; & perstrin-
gere cor meum, ut eum conci-
piat dolorem, qui illorum gravi-
tati, & multitudini respondeat, i-
ta ut, sicut nullum ferè vitæ meæ
momentum præterit, quo te non
offenderim; ita etiam mihi nullum
deinceps elabatur, quo illa non
deplorem, & pœnitentiam agam.

PUNCTUM II.

De gravitate istorum pecca- torum.

CONSIDERA: quæ sit gravitas, &
enormitas istorum peccato-
rum. 1. Ob vilitatem illius, qui illa
commisit, qui est miserabilis crea-
tura, vermiculus terræ, turpe ni-
hilum. 2. Ob summam Majesta-
tem illius, qui offensus est, nem-
pe ipse DEUS, cum quo si perfectis-
simæ quæque creaturæ comparen-
tur, nihilô minus apparent. Quid
igitur

igitur erit miserabilis Peccator, tui similis, si cum ipso conferatur? Et tamen audes ipsum invadere?
3. Ob res nullius penitus pretii, propter quas DEUM tuum gravissimè læsisti, dum ipsum miseræ creaturæ, exiguo commodo, sordidissimæ voluptati postposuisti. 4. Ob innumera, maximaque beneficia, quibus te sibi obstrictum, devinctumque habet. Ipse te ad sui imaginem condidit; ipse te pretiosissimo suo sanguine redemit; ipse te ad æternam gloriam destinavit; ipse te quotidie eximiis donis, & favoribus cumulavit. Et quid est, quod ipsi pro tot gratiis, pro tantis favoribus, pro tam immensis beneficiis rependisti? quid, nisi ingrati animi vitia, contemptum, injurias, ignominiam? 5. Denique ob adversæ rationis oppositionem, quæ inter tua peccata, & infinitas DEI perfectiones intercedit. Per hæc enim tua peccata, siquidem mortalia fuerint, odio habuisti im-

mentem Bonitatem, nullis non ardentissimis amoribus dignissimam. Si verò venialia; illam admodum frigidè, & tepidè es profecutus. Adorandam, tremendamque Majestatem, coram qua ipsi etiam Seraphini præ admirationis magnitudine se abscondunt, impiissimo ausu contempsisti.

Ut genio tuo indulgeres, abusus es Omnipotentiam, & ipsius concursum, sine quo agere nihil poteras, in ipsiusmet offensam detorsisti. Usus es ipso contra ipsum, dum malitiæ tuæ famulatum præstare coëgisti, quod ipsemet gravissimis his verbis conqueritur: *Servire me fecisti in peccatis tuis. Isaia 43. v. 24.* Injuriã affecisti ipsius Immensitatem, quæ ipsum ubique præsentem constituit, dum ausus es in ipsius præsentia, atque, ut ita loquar, intra proprium ipsius sinum, turpissima quævis committere, nec horruisti purissimos illos oculos, qui nihil impuritatis su-

stinere

finere possunt. Evertisti omnem summæ illius Sapientiæ ordinem, quando media illa, quibus te ad ultimum tuum finem conducere nitebatur, impudenter adhibuisti, ut ab illo deflecteres. Denique subtraxisti te perfidè supremo ipsius Dominio, ut turpem infrunitæ tuæ concupiscentiæ, tuæ Libidini, Mundo, Carni, & Diabolo, morem gereres. Age, concepisti hæc aliquando bene; cum tam facili negotio in peccata etiam gravia proruisisti? Justone examine aliquando ponderasti horribiles injurias, quas Deo intulisti, quando Divinas ejus prærogativas tantâ temeritate violasti, & quantum quidem in te fuit, etiam destruxisti? Aususne esses unquam hæc talia committere, si prius bene perpendisses?

Non, Domine; nunquam hæc bene expendi. Et hæc est unica meæ miseriæ origo. Quid nunc magis admirari debeo, meamne

cœcitatē, an tuam patientiam, qua me tam sceleratæ caligini sponte mea implicitum, huc usque tolerasti? Nunc autem, mi DEUS, cum tuâ illustratus gratiâ illam videam, & agnoscam, quâ fit, quod præ animi dolore, & confusionis abundantiâ non moriar? Ita est: offendere te possum sine te, sed offensam detestari, peccata mea lacrimis eluere, & ut decet, veniam à te petere, non possum sine te. Tuum igitur est, Domine, salutari dolore cor meum configere, atque inde mihi veniam largiri, quam etiam peto, DEUS meus, per illam Bonitatem, quam contempsi; per illam Misericordiam, qua abusus fui; per illum Sanguinem, quem pro me effudisti, & quem ego toties impiè conculcavi.

Va nobis, quia peccavimus.
Thren. 5.

DEUM, qui te genuit, dereliquisti, & oblitus es Creatoris tui.
Deut. 32.

Non est sanitas in carne mea à facie ire tue, non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum.
Psalm. 73.

MEDITATIO VI.

De obstaculis, quæ nos

aliquo modo avertunt

à nostro fine

sive

De peccato veniali.

Considerabimus primò hoc peccatum in se ipso, tum in suis effectibus.

PUNCTUM I.

De Peccato Veniali, considerato in se ipso.

CONsideremus in primis : Hoc peccatum, etsi leve, & ut vulgò loquimur, veniale fit : veram tamen esse DEI offensam ; cum fit quidam supremæ Majestatis contemptus ; quædam ingrati animi labe erga infinitam Bonitatem ; quidam Omnipotentiaæ abusus,

quædam sanctissimæ voluntati resistencia, & Divinæ gloriæ immunitio. Non est quidem tota ab ultimo fine aberratio; est tamen obliquus quidam flexus, qui sensim ad illam ducit. Non est integra à DEO separatio: est tamen quædam animi remissio, quæ eò inclinatur. Non est jactura gratiæ, est tamen illius perdendæ grande periculum.

Verum omnino est: Peccatum veniale Christum rursus in crucem non agere, ut agit mortale. Negari tamen non potest, quin ipsum periculosè vulneret. Verum quoque est: Peccatum leve, quantum in ipso est, nec DEUM, nec Divinas destruere perfectiones, quas in nihilum redigere nititur abominanda Noxæ lethalis Pestis, ut nos docent SS. Patres: subtrahit tamen debitum tantæ Majestati respectum, & devotum justissimæ voluntati obsequium, illud denique etiam concedendum est:

est: Peccatum veniale animam
Divino suo Sponso nec infidelem,
nec perfidam reddere, inducit ta-
men quendam languorem, qui
sinceri affectûs ardorem vehe-
menter emollit, & tepefacit. At-
que, ut totum paucis describam:
Peccatum veniale est quædam a-
ctio, quæ DEO displicet. Ah!
quàm difficulter anima, quæ no-
vit, quid sit esse DEUM, capere, &
assequi poterit; quâ fieri possit, ut
in homine, hæc duo concurrant:
cognoscere, & profiteri, se amare
DEUM, & tamen, positô studiô,
ipsi displicere velle?

Consideremus II. Ex hoc ipso,
quòd peccatum veniale offensa,
malûmque DEI sit, rectè prorsus
concludi: ipsum tantum esse ma-
lum, quod omnia mundi mala, e-
tiam simul juncta, longissimô in-
tervallô antecedit; & Viros fan-
ctos, jure meritissimo, malle pri-
ùs mille vitas prostituere, quàm
vel unicum, deliberatô animô,

committere. Præterea neminem, tutâ conscientiâ posse levissimum mendacium proloqui, etiam si per illud gloriam DEI in immensum attollere posset. Denique omnes Creaturas maximo honori sibi ducere debere, si rursus in suum nihilum evanescere, & sic suo omnium interitu, minimum peccatum impedire possent.

Ah, Domine! quam parùm credidi, aut saltem quàm parùm consideravi hanc Veritatem, quam tamen nos Fides docet. Si enim credidissem, si seriò cogitâissem: me per hoc officiosum mendacium, per hanc levem detractionem, per salientem hunc jocum, per modicam hanc invidiam, per hunc Regulæ neglectum, per vile hoc corporis oblectamentum, per respectum hunc humanum, per futilem hanc vanitatem, per liberâs has, inter preces, animi evagationes, si, inquam, credidissem: me per hæc talia tantum committere

tere malum , cum quo omnia ,
eâque maxima totius mundi ma-
la ne quidem in comparationem
venire possent : Malum ma-
jus , quàm omnium gentium de-
populatio , quàm Creatorum om-
nium interitus , quàm ipsum totius
Universi excidium : si hoc seriò a-
nimo concepissem ; nunquam tam
cœcus , tamque ab omni mente , &
sensu alienus fuisssem , ut vel semel
dicerem , quod tamen frequenter
dixi : *Est tantum peccatum Venia-*
te. Ah , Domine ! postquam tuâ
gratiâ ita me nunc illuminâsti , ut
hunc errorem meum agnoscerem ,
fac , obsecro , ut deinceps à minimo
peccato , haud secus ac à malorum
maximo abhorream , & ita semper
animô comparatus sim ; ut malim
omnia prius mala millies
subire , quàm te vel le-
vissimè offende-

re.

PUN-

PUNCTUM II.

*De peccato veniali considera-
to in suis effectibus.*

Primò. Inter partus peccati ve-
nialis perquam infelices vel
maximè numerandum est, quòd
paternum Divini cordis affectum
vehementer hebetet, atque inde
efficiat, ut DEUS animæ, quæ in
ipfi placendi studio torpet, specia-
lem illam Providentiam subducat,
qua aliàs animas sibi fideles, sui-
que constanter studiosas comple-
ctitur. Nec enim extraordinariam
illam tutelam, & curam singula-
rem adhibet, qua ab his pericula
amoliri, & tentationum vim aut
repellere, aut enervare solet. De-
inde non communicat animæ te-
pidæ cœlestia sua arcana, & favo-
res particulares, ut sunt magnum
Orationis donum, animus conti-
nuò collectus; suavis cum ipso
conjunctio, spiritus fervens, con-
sola-

solationum abundantia, quam excipit mirus rerum cœlestium gustus, & rara in vitæ interioris exercitiis facilitas, præter firmam quandam spem, & lætam securitatem, quæ animas verè devotas, quasi certas facit: se esse in gratia constitutas. Spiritus enim testimonium ipsis reddit, quòd sint filii Dei.

Præterea animas in evitandis levioribus noxis socordes privat vivo illo lumine, & necessario gratiarum succursu, sine quo tentationum paulò gravius incumbentium assultum nunquam reprimere poterunt. Nam hujusmodi gratiæ ex tenero, liberalique affectu profluunt, quem illis non indulget, qui cum ipso veluti nundinantur, & à lethiferis solùm peccatis abstinere volunt, quæ sub gravi pœna sunt prohibita.

Secundò Deus exquisito rigore plectit peccata venialia. Consideremus tantùm gravissimam vindictam, quam de illis cum in hoc mundo,

mundo, tum in purgatorio carcere sumit. Moyses DEO gratissimus ob levis diffidentiae culpam exclusus est a terra Promissionis, ad quam tantopere anhelarat. Curiositatem Bethsamitarum minus reverentem 25000 hominum, morte punivit. Oza suam imprudentiam, qua temere arcam tetigit, repentina morte luit. Quam terribili flagellô David, Vir ille secundum cor DEI, ob levem vanitatem, qua populum sibi subiectum numeratum voluit, correptus fuit?

Quam severè leviores etiam noxas castigat in purgantibus flammis? ob unum, unicum peccatum veniale animas sibi dilectas, & à quibus ipse unice amatur, tantis excruciat tormentis, ut horrore, & violentiâ, ne quidem inferorum poenis cedant. A suo conspectu & praesentiâ illas proscribit, si vel unius levis delicti maculâ inquinatae sint, & si inquinatae manerent,

nerent , in omnem æternitatem
proscriberet.

Ah Domine ! Anima , quæ has
veritates bene ponderat ; quæ re-
ctè expendit formidanda tuæ Ju-
stitiæ exempla , quibus peccatum
veniale plectit , potèstne illud ap-
pellare leve delictum ? An leve
dici potest , quod tantæ Majestatis
DEUM offendit ? cui ille , qui ipsa
Bonitas est , tam horribiles dictat
pœnas. Ah Domine ! Peccatum
veniale non videtur res levis mo-
menti , nisi iis hominibus , qui Fidei,
qui cognitionis tuæ Divinæ Maje-
statis , qui timoris tuorum Judi-
ciorum , qui amoris tuæ infinitæ
Bonitatis aut parum , aut nihil ha-
bent ? Sed anima tui verè amans
à minimo peccato , quia tibi displi-
cet , magis abhorret , quàm ab om-
nibus totius mundi miseriis , quàm
ab ipso etiam terribili inferni ba-
rathro. Fac , Domine , ita te rogo ,
ut te cognoscam , ut te amem , ut
eas cogitationes , idque firmissi-
mum

mum animi propositum concipiam, quo prius velim, ut planè jam volo, tua adjuvante gratia, mille vitas profundere, quàm vel unicum peccatum veniale, animo volente, committere.

Qui in modico iniquus est, & in majori iniquus est. Luc. 16.

Qui spernit modica, paulatim decidet. Eccl. 14.

Qui timet DEUM, nihil negligit. Eccl. 7.

A minimis incipiunt, qui in maxima prorumpunt. S. Bernard.

CONSIDERATIO II.

De Examine Conscientiæ Generali, & Particulari.

De Examine Generali Conscientiæ.

FACISNE quotidie examen conscientiæ saltem vesperi?
Nun-

Nunquam illud certè omittes, si, quanti sit momēti, bene expendas. Efficacissimum hoc, & facillimum medium est acquirendæ perfectæ sui ipsius cognitionis, tam raræ, tamque necessariæ, ut quis intra debitos humilitatis, & confusionis terminos coram DEO se contineat, & eradicatis pravis consuetudinibus, cum magna conscientia, & cordis puritate vivat, suamque salutem in tuto collocet. Si enim, antequam cubitum concedas, conscientiam tuam diligenter excusseris; semper serio, & perfecto animi dolore peccata tua detestaberis, atque ita nunquam te somno committes gravis delicti labe infectum, neque te funestissimo æternæ damnationis periculo expones.

II. Quòd si examen feceris, cave, ne illud neglectim, & ex ficca tantum consuetudine peragas; sed quanta poteris mentis applicatione, & fervore, quinque hæc puncta, quibus illud absolvitur, obser-

va. 1. Gratias age DEO pro acceptis beneficiis. 2. Lumen pete, quo errata, & ingrati animi vitia cognoscas. 3. Te ipsum excute, & sine ullo palpo inordinata cordis tui desideria, & vagos motus perscrutare. 4. Excita vivum, sincerumque dolorem de tuis peccatis. 5. Denique firmissimum seriae emendationis propositum concipe.

III. Estne tibi cordi, ut te examines maximè circa illum animi affectum, qui tibi, & in te potissimum dominatur, & circa illud peccatum, cui præcipuè subjectus es; quod etsi cæteris gravius non sit, est tamen periculosius, quia obstaculum ponit tuæ salutis, & profectui, quem DEUS intendit. Exigisne à te rationem de continua illa infidelitate, qua Divinas gratias aut malè excipis, aut turpiter eludis, & de negligentia in exercitiis piis, quæ DEO debes?

IV. Conarisne singillatim in te excitare verum & vivum dolorem de

de tuis defectibus? an cursim, & leviter agis, quæ agis; ut solent tepidæ illæ animæ, quibus præter peccatum lethale nihil horrore est, quæque nauci faciunt, post tot accepta beneficia, displicere DEO, modò offensa talis non sit, quæ gratiam penitus interimat?

V. Estne tibi satis generale formare propositum corrigendi tuos errores, nec illos diligentius exenteras, qui majoris sunt indaginis, qui tibi tenaciùs impressi? An de mediis tuæ correctioni magis consentaneis circumspicis? vel etiam tibi ipsi pœnitentiam imponis, ut deinceps meliùs attendas? fortè bonis tuis propositis nimium tribuis, cum tamen omnem fiduciam debeas in DEUM conjicere, sine cujus auxilio nihil potes?

De Examine Particulari

Conscientiæ.

I. **I**Nter examen particulare, & generale hoc discrimen intercedit,

cedit, quòd per generale in omnes; per particulare autem in unum tantum defectum, sive vitium inquiratur, cujus nimirum correctionem præcipuè intendimus.

II. Usus hujus examinis est summi ponderis, cum dici possit utilissimum, & efficacissimum remedium, quo indomitos animi motus compescere, pravos habitus extirpare, & vitia, quæ nos præ reliquis magis impugnant, superare possumus. Propterea à viris sanctitate, & doctrinâ conspicuis, qui id propriâ experientiâ probârunt, nobis summopere commendatur. Hòc certè mediò S. P. Ignatius, qui sancti hujus exercitii restaurator meritò laudatur, ad tam admirabilem conscientie puritatem, & tam claram sui ipsius cognitionem pervenit, ut quid intus intra se ageretur, perspiceret optimè, & omnes cordis affectus in sua potestate haberet. Hac ipsa

industriâ S. Franciscus Salesius, etsi à natura vivi, & præfervidi ingenii esset, in virum amœnissimum, suavissimumque evasit. Si hoc tam salubre remedium huc usque neglexisti, quid mirum, quòd malas consuetudines, vitiosos habitus, aliòsque animi morbos nondum exueris?

III. Materia hujus examinis debet esse virtus, aut vitium aliquod particulare. Plerunque assumitur vitium, quod in nobis magis dominatur, aut plus nobis molestiæ affricat, sive ob multitudinem, & gravitatem defectuum; sive ob periculum animæ, in quod nos agit. Non oportet autem illud univèrsim aggredi, & uno impetu velle evellere noxios furculos, qui ex illo pullulant, sed pedetentim, & unum post alterum, captò initiò ab illis, qui graviores sunt, & plus periculi minantur. Hostis enim à se ipso divisus faciliùs prostrernitur.

IV. Modus faciendi hoc examen est iste. 1. Manè sub oratione fac propositum evitandi illos defectus, quos oppugnare cogitas, prospiciendo occasiones, quæ tibi lapsûs causam præbere poterunt, ut sic tela prævisa minus feriant. Deinde pete à DEO gratiam, & auxilium, quo in pugnam animeris. 2. Ante vel post prandium explora, quoties lapsus sis, & concepto inde vivo dolore, veniam à DEO postula magno confusionis, & pudoris sensu, ob ignaviam, & socordiam tuam. Renova etiam propositum matutinum, & vesperi id ipsum totum præsta.

V. Ut expectatus ex tam sanctæ praxi fructus capiatur, observa sequentia. 1. Quàm primùm advertes, te in aliquem illorum defectuum esse prolapsum, statim veniam DEUM roga. 2. Duabus quotidie vicibus numerum defectuum, in quos impegi-

sti,

sti, exactè nota. 3. Compara diem cum die, hebdomadem cum hebdomade, ut ita intelligas, quem profectum hauseris. Non tamen despondeas animum, si deprehendas, te parùm profecisse, quin etiam aliquoties defecisse; hoc enim tibi justæ submissionis, & ruboris argumentum dabit; cùm videris, te, adhibitâ magnâ diligentia, parum, aut nihil collegisse. Quid fieret, si omnia neglectim, & sine cura ageres? 4. Impone tibi quotidie pœnitentiam, quæ multitudini, & gravitati defectuum respondeat, ut ita te vigilantiores præstes. 5. Suo tempore redde rationem Directori tuo de progressu, quem ex hac pugna cepisti.

LECTIO

Pro secundo Die

Ex sacra Scriptura. Cap. I. Isaia, & Cap. VII.
Epistolæ S. Pauli ad Romanos.

Ex Imitatione Christi Cap. XXI. & XXII.
Lib. I.

Ex Memoriali Lud. Granatensis Cap. III.
Lib. II.

Ex P. Rodriguez de Perfect. Christiana
Cap. XXIII. Tract. VIII. Part. I.

